

ตู้ระบายอากาศออกนอกห้อง (แบบพัดลมดูดอากาศ)
สำหรับลดการฟุ้งกระจายของยาเคมีบำบัดในขั้นตอนการแทงเข็มลงjugularของสารน้ำ
กรณีการ แจ้งเจณกิจ พยาบาลศาสตร์บัณฑิต โรงพยาบาลนครพิงค์

บทคัดย่อ

ในขั้นตอนการแทงเข็มลงjugularของสารน้ำที่มีส่วนผสมของยาเคมีบำบัดนั้น นอกจากใช้เทคนิคปราศจากเชื้อแล้ว สิ่งสำคัญที่ต้องเฝ้าระวังก็คือการฟุ้งกระจายของยาเคมีบำบัดโดยเสี่ยงต่อความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ดังนั้น การจัดสภาพแวดล้อมของห้องที่ให้บริการยาเคมีบำบัด ในด้านขนาดของห้อง ความสะอาด และการหมุนเวียนอากาศภายในห้อง จึงมีความสำคัญยิ่ง หน่วยงานเคมีบำบัดโรงพยาบาลนครพิงค์ เริ่มเปิดให้บริการในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ มีผู้ป่วยโรคมะเร็งมารับการรักษาด้วยยาเคมีบำบัดจำนวน ๑๕-๑๘ คนต่อวัน ปัญหาที่พบคือ สภาพของห้องที่แออัดส่งผลให้ระบบการไหลเวียนของอากาศไม่ดี โดยพยาบาลผู้เตรียมยาในขั้นตอนการแทงเข็มลงjugularของสารน้ำที่มีส่วนผสมของยาเคมีบำบัดมีความวิตกกังวล กลัวการฟุ้งกระจายของยาเคมีบำบัด และการตกค้างของยาในห้องปฏิบัติงาน ทางหน่วยงานได้แก้ไข ปัญหา โดยประดิษฐ์ ตู้ระบายอากาศออกนอกห้อง (แบบพัดลมดูดอากาศ) โดยวัตถุประสงค์ เพื่อลดการฟุ้งกระจายของยาเคมีบำบัดในขั้นตอนการแทงเข็มลงjugularของสารน้ำ และลดความวิตกกังวลของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานการดูแลผู้ป่วยโรคมะเร็งด้วยยาเคมีบำบัด พบว่า ตู้ระบายอากาศออกนอกห้อง ทำจากตู้กระจกใสของ กว้าง ๑๘ นิ้ว ยาว ๑๗ นิ้ว และ สูง ๒๑ นิ้ว ถอดบานกระจกตู้ด้านบนออก เพื่อนำพัดลมดูดอากาศมาติดตั้ง มีสวิตช์สำหรับเปิด-ปิด นำกระจกด้านหน้าตู้ออกสำหรับเป็นช่องทางให้มือลอดเข้าไปแทงเข็มลงjugularของสารน้ำได้ นำตู้ระบายอากาศมาวางบนโต๊ะที่เคลื่อนที่ได้ นำโต๊ะมาวางชิดหน้าต่างในตำแหน่งที่ด้านนอกไม่ใช่ทางเดินผ่าน พบว่าการประเมินผลการใช้งานตู้ระบายอากาศ ๓ เดือน การใช้งานง่าย และสะดวก เจ้าหน้าที่ให้บริการผู้ป่วยโรคมะเร็งด้วยยาเคมี ความวิตกกังวลในขณะเตรียมยาเคมีบำบัดในขั้นตอนแทงเข็มลงjugularของสารน้ำลดลง สภาพการไหลเวียนของอากาศในห้องดีขึ้น ส่วนขั้นตอนการวัดค่าการฟุ้งกระจายของยาเคมีบำบัด อยู่ระหว่างรอการตรวจจากงานอาชีวอนามัย โดยสิ่งประดิษฐ์ตู้ระบายอากาศออกนอกห้อง (แบบพัดลมดูดอากาศ) ใช้งานได้จริงและใช้งบประมาณเพียง ๘๐๐ บาท

สรุปและขอเสนอแนะ ควรขยายผลโดยการนำไปใช้ในการดูแลผู้ป่วยโรคติดเชื้อระบบทางเดินหายใจ หรือโรคอื่นตามความเหมาะสม ควรมีการจัดทำเป็นแบบวิจัยเพื่อพัฒนาเครื่องให้ดียิ่งขึ้นไป

คำสำคัญ การระบายอากาศออกนอกห้อง, พัดลมดูดอากาศ, Spill, การแทงเข็มลงjugularของสารน้ำ